

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 13.

Stockholm den 30 Mars 1911.

4:e årg.

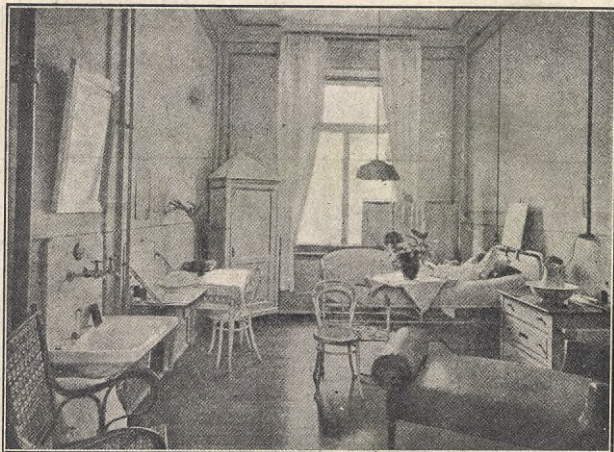
Prenumerationspris: 1/2 år . . . kr. 4: 50 1/2 år . . . kr. 2: 50 1/4 " . . . " 3: 50 1/4 " . . . " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. Sthlm 1911, F. Englunds Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10:— Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	--	---	---	--

Resenotiser från kvinnliga arbetsområden.

Kvinnokliniken i Zürich med tillhörande sjukvårdskurser.

En beundransvärd institution, stiftad år 1899 på initiativ af den lifaktiga "Kvinnoföreningen för allmännyttiga ändamål" i Zürich, som redan väckt till lif så många storartade sociala företag. Ett stort sjukhus,

kvinnliga regimens och yrkesskicklighetens underlägsenhet. Men oppositionen måste falla för den målmedvetna, osjälfviska verksamheten hos de förmågor, som stodo i spetsen, och nu händer det ej sällan, att läkarna sända sina patienter dit hellre än till de kommunala sjukhusen. Förra året blef en stor nybyggnad färdig att upptaga sköter-

Sjukrum med 1 bädd.

"Barnkammaren".

afsedt för kvinnor och alltigenom ledd af kvinnor. Ej underligt att det i början var svårt att öfvervinna fördomar. De manliga läkarna tviflade på kvinnlig organisationsförmåga eller ignorerade den nya klinikens existens, ty att konkurrensfruktan spelade någon roll i det ganska aktiva motståndet. kan man ju ej ifrågasätta. Kvinnorna själfva släppte ogärna öfvertygelsen om den

skehem och teoretiska sjukvårdskurser, och hufvudbyggnaden är knappast tillräcklig för själfva sjukhuset.

Ett besök är gärna tillåtet, och föreståndarinnan ställer genast en älskvärd öfersköterska till vår disposition för en snabb vandring genom den stora byggnadskomplexen. Vi hinna dock beundra ljusa allmänna sjuksalar, privata fridfulla sjukrum och praktiska ekonomilokaler;

Ellen Kleman

och öfverallt hälsas vi med vänlighet. I barnbördsafdelningen visa oss konvalescenterna med stolthet sina småtingar, ingen enda få vi gå förbi, och syster måste ha ett vänligt ord för hvarje bädd. "Barnkammaren" är fullsatt af små sängar, likaså den öppna verandan utanför. Här hamna de små, som ej medtagas af mödrarna, när dessa återgå till sitt arbete. Om möjligt måste de dock infinna sig flera gånger dagligen för amningen. Men mången olycklig moder försvinner alldeles och lämnar barnet åt sitt öde, viss om att det ej drifves ut förrän direktionen funnit ett lämpligt hem. Här arbeta barnavårdsleverna. Den medicinska och kirurgiska afdelningen är fullt modernt utrustad. Och öfverallt får man intrycket af en minutiös ordning och soliditet, medan hemtrefnaden förråder den kvinnliga ledningen. Själén i det hela är direktisen doktor A. Heim, som utom sin läkarepraktik leder den teoretiska undervisningen i sjukvårdskurserna. Under henne fungera kvinnliga öfver- och underläkare. Här måste betonas den vidsynthet, som tillåter privatpatienterna att själfva tillkalla manlig läkare efter eget val.

De olika kurserna, som äfven äro öppna för utländskor, omfatta sjukvård (3 år), barnavård (4 mån.), utbildning af barnmorskor (1 år), enkel sjukvård för hemmet (6 mån.) och slutligen skötseln af obemedlade hem (4 mån.) De sista besökas mest af stipendiater från kommuner, som sedan söka bispringa de familjer, där husmodern af sjukdom för någon tid är oförmögen att sköta hemmet och äfven behöfver vård. Patientantalet har år för år vuxit och utgör i medeltal på allmänna afdelningen 600, på privatrum 250. Dessutom vårdas årligen ca 400 nyfödda och 50 småbarn.

För de från anstalten utgångna sjuksköterskorna finnes en platsförmedlingsbyrå, afsedd att utgöra ett förningsband och äfven förhindra öfverproduktion. Ett ålderdomshem för sköterskorna är planerat.

Så har institutionen blifvit alltmera populär och väcker beundran och aktning hos fackmän i in- och utlandet. Till samma område höra de under kvinnlig ledning stående kommunala Konvalescenthem för mindre bemedlade, som man numera finner i många medelstora tyska städer. Ett intressant experiment är en ny typ, Tageserholungsheim, där driftkostnaderna äro betydligt inskränkta. På ett staden tillhörigt område med vacker skog och lämplig terräng är en hemtreflig byggnad uppförd, som dock ej innehåller sofrum annat än för personalen. Konvalescenterna, ofta familjemödrar med sina barn, resa dit ut tidigt på morgonen med spårvagn, vistas i den rena luften hela dagen och fara till natten hem igen till staden. Därför kunna de för blott Mk 1:20 (för barn 0:80) erhålla tre kraftiga måltider i den stora matsalen. En sköterska vakar öfver barnens lekar i det fria, så att mödrarna ostörda kunna vandra omkring i parken eller hvila sig i ligghallen. Många själfvårdsörjande, uttröttade kvinnor kunna i delta originella hvilohem tillbringa sina fridagar utan att nödgas göra en kostsam resa eller betala sina nattkvarter.

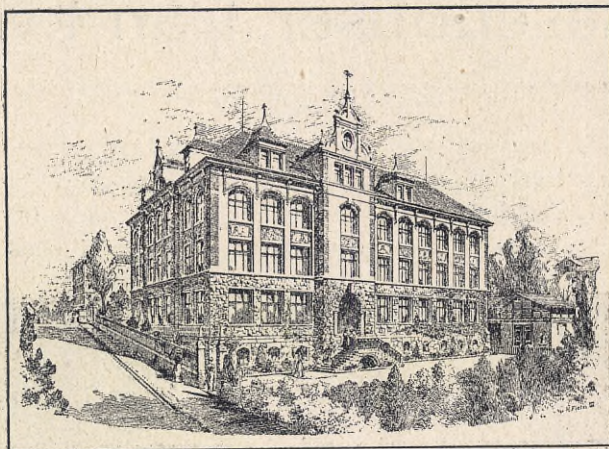
Juvel- Guld- & Emalj arbeten.
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
4 Fredsgatan 4.

Kvinnliga yrkesinspektörer, poliser etc.

finnas i större städer i Schweiz, åtminstone som assistenter Fröken S. Albrecht i Zürich är själfständig "Gewerbeinspektörin" och har mycket att berätta från sitt verksamhetsfält. Att Sverige ej har kvinnlig yrkesinspektion, ej heller statliga yrkesskolor eller lärlingslag för kvinnliga yrken eller lagligt ordnad fritid för tjänarinnor liksom för arbeterskor väcker ju alltid förvåning i Schweiz, där enbart det ringa ytområdet gynnar genomförandet af reformer. Så mycket mer som man väl vet, att kvinnorörelsen i Norden annars är långt kraftigare och att de svenska kvinnorna i rösträttskampen stå i första ledet. Den rörelsen är ju i södern ännu ganska outvecklad, men det tycks som om man på alla praktiskt sociala områden börjar värdera kvinnornas medverkan.

Fackskolan för sömmerskor

i Zürich hade inbjudit inspektisen att bese de årligen återkommande sommarkurserna för facklärarinnor. Dit samlas deltagare från in- och utlandet för att komplettera i någon specialbransch och för diskussioner i fackfrågor. Under skolloferierna pågick en utställning af elevarbeten, som gaf en god öfversikt af skolans mål och nu 20-åriga verksamhet. Sedan tio år äger skolan ett eget, ändamålsenligt hus och har nu ett betydande statsanslag.

Fackskolan för sömmerskor i Zürich.

Hufvudsyftet är att utbilda skickliga arbeterskor för alla branscher af dambeklädnad. Dessutom utbildas facklärarinnor i alla slags kvinnliga handarbeten. Först i andra rummet komma kurser i sömnad för husbehof.

För att genast från början komma i kontakt med de blifvande kunderna utföra de mognare eleverna endast beställda arbeten. Den ovilja som visades från konservativa sömmerskor, hvilka klagade öfver förlusten af billiga, ofta betalande lärlingar, försvann allteftersom tillgången på fackutbildade arbeterskor höjde arbetsintensiteten. Och nu besöka de praktiserande sömmerskorna ofta skolans specialkurser i mönsterkomposition, tillklippning eller skrädderisöm. Undervisningen omfattar utom praktisk utbildning språk, bokföring, teckning, kostymhistoria och gymnastik.

CLARA SMITT-DRYSELIUS,
BADLÄKARE.
ELEKTRISKA LJUSINSTITUTET,
 24 B Greffuregatan 24 B, STOCKHOLM. A. T. 4225.

Inre, nervösa och reumatiska lidanden, ägghvita, sockersjuka, sömnlöshet m. m. Specialitet: Kvinnosjukdomar.

Lärotiden är 3 år (hvitsömnad 2 ½ år) och för schweiziska medborgarinnor kostnadsfri.

Vid skolans stiftande blef genast tilloppet stort, ty förut kunde yrket endast läras hos privata sömmerskor och elevtiden blef ofta utan nytta. Numera föreskrifver lärlingslagen, att mästariinnan skall meddela undervisning äfven i möstertillklipping, hvilket förr betraktades som yrkeshemlighet.

Sedan allt flera städer upprättat allmänna yrkesskolor, där äfven sömmerskor utbildas, står dock ännu Zürichs "Fachschule für Damenschneiderei" i spetsen för att leverera förstklassig arbetskraft till detta viktiga kvinnliga yrke, men direktionen söker också förhindra öfverproduktion och höja lefnadsförhållandena inom detsamma.

En annan viktig allmän förtroendepost i Zürich innehas äfven af en kvinna, som i egenskap af "Arbeitersekretärin" har att tillhandagå särskildt arbeterskorna med råd och hjälp i yrkesfrågor och ofta får tjänstgöra som förmedlare vid konflikter.

Fruktanvändningskurser för damer.

En inbjudan att deltaga i en af de talrika populära kurser, som äga rum vid den Schweiziska försöksanstalten för frukt-, vin- och trädgårdsodling gaf mig tillfälle att bese denna mönsteranstalt. Föreståndaren, professor Müller-Thurgau, är känd som fackman i alkoholfria viner men har äfven energiskt arbetat på upptryckningen af frukt- och vinodlingen i Schweiz. Understödd af en stab unga vetenskapsmän leder han det systematiska arbetet i laboratorier och på försöksfälten, af särskildt intresse äro de under olika tider af året pågående populära kurserna, som besökas af landtmän och trädgårdsodlare från hela landet. Äfven kvinnliga deltagare äro ej sällsynta, och den ofvannämnda specialkursen är talrikt besökt, motsvarighet saknas ju ej hos oss, men hvad som i Sverige endast är öfverlämnadt åt privat initiativ och intresse är ofta i Schweiz redan länge en officiell institution och därför i det närmaste utan afgift. Endast materiel för de populära kurserna kostar anstalten c:a 5,000 fr. per år. Under de fyra kursdagarna på gick ett intensivt arbete i de stora köken, där hvarje elev disponerar en plats med gaskök, uppsättning af konservburkar och redskap. Den dagliga undervisningen omfattar 3 timmars föreläsningar och 5 timmars praktiska öfningar i skörd, förvaring och torkning af frukt och grönsaker, konservberedning, tillverkning af alkoholfria viner, bärviner och likörer. De enklaste kemiska undersökningsmetoder demonstreras också. Stor vikt lägges vid användning af lätta, ekonomiska och dock fullt rationella konserveringsmetoder, som kunna tillämpas i ett enkelt hushåll. Därför äro också särskilda metoder för användning af affallet utarbetade, så att intet får förfaras. Af fruktskalen, som innehålla den finaste aromen, beredas utsökta likörer, likaså af resten efter saftkokning.

Trots den korta tiden har den lärarika kursen gifvit godt utbyte, och det hedrar den vetenskapliga anstalten, att den söker komma i direkt kontakt med hemmen, som kunna i praktiken omsätta nya metoder och rön.

Därigenom väckes intresset för ett rationellt tillgodogörande af frukt och grönsaker, som ju i Schweiz utgöra viktiga födoämnen året om.

Dessa notiser äro endast en axplockning ur de rika iakttagelser, hvartill en rundresa i det lilla, men intiativrika föregångslandet Schweiz ger tillfälle.

NAIMA SAHLBOM.

En semesterfråga.

Enligt den lönereglering, som nu genomförts för Stockholms stads tjänstemän, indelas tjänsteinnehafvarna i 17 olika lönegrupper med olika begynnelselön, ålderstillägg och semesterförmåner inom olika lönegrupper.

Detta är nu godt och väl, om man hade fasthållit vid principen lika lön för lika arbete med samma kompetens, eftersom till grund för lönen icke lagts försörjare- och icke-försörjareprincipen. Man har emellertid icke följt någondera af dessa principer. Till exempel: assistenter vid bostadsinspektionen ha placerats i olika lönegrupper efter kön, så att de förekomma i 7:de och 9:de lönegruppen, med beteckningen kvinnlig och manlig inom parentes för att särskilja hvilka som skola inrangeras i endera gruppen, arbetet är precis detsamma. Utan att inskjuta ordet kvinnlig eller manlig kunde man icke inrangeras dem i olika grupper. Likaså har en registrator i en af nämnderna placerats i 7:de gruppen, därför att nuvarande innehafvaren af platsen är en kvinna, hvilket också betecknats med ordet kvinnlig inom parentes, under det att registrator vid andra nämnder tillhör 12:te lönegruppen. Likadant är förhållandet med barnavårdsinspektörerna, där den kvinnliga ställts i 7:de, den manliga i 11:te lönegruppen. Assisterer vid stadens statistiska kontor, kontorsskrifvare, bokhållare etc., alla kvinnliga, i någon af de 7 första lönegrupporna, deras manliga kamrater högre upp. Af alla i stadens tjänst anställda kvinnor tillhöra endast fem högre lönegrupp än den 7:de.

När kvinnorna först kommo ut i arbetet, trodde man inte att de skulle komma att duga till mera maktpåliggande värf, nu när de börjat visa sig duga, kastar man dem tillbaka genom specialbestämmelser, som hindra dem att genom egen duglighet förvärfa sig bättre ställning. Vid dessa beslut om löner för kvinnor har alltid ett sken af rättvisa kunnat förebäras genom dogmen om kvinnans mindre behof, en dogm som fasthålls vid, antingen man har att bestämma för en änka med barn, en ogift ung man, en gift man med inga eller en med flera barn eller en ogift kvinna. De sämre semesterförmåner, som den lägre lönen drar med sig, kunna dock aldrig komma att stödjas af någon dogm om kvinnornas mindre behof af hvila.

Vid Stockholms stadsfullmäktigesammanträde måndagen den 20 dennes bifölls Beredningsutskottets hemställan angående semester för stadens tjänstemän. Beredningsutskottet, dit ärendet varit återremitteradt, framhöll, att "någon skillnad i fråga om semesterförmån knappast kan göras mellan manliga och kvinnliga tjän-

steinnehafvare i samma lönegrupp, så att åt de senare skulle gifvas i detta afseende bättre ställning". Det är ju ett riktigt och rättvist uttalande, om blott samma arbete varit bestämmande för hvilken lönegrupp tjänsteinhafvaren skulle tillhöra. Nu är det ett vilseledande uttalande. Dessutom hade de kvinnliga stadstjänstemännen i sin skrivelse begärt bättre semesterförmåner äfven för de män inom de lägre lönegrupperna, hvilka ha likartadt arbete med ifrågavarande kvinnors, äfvensom för inspektriser för tillsyn af barn, husmödrar och föreståndarinnor vid asyler och barnhem, såväl manliga som kvinnliga.

Vid debatten i stadsfullmäktige framhöll dr Valfrid Palmgren hurusom det blefve en orättvisa att låta semester tiden vara beroende af lönens storlek i samma ögonblick som man frångått principen om lika lön för lika arbete. En man, som sköter en tjänst, får genast en månads semester genom att tillhöra en lönegrupp från och med den 8:de, under det att en kvinnlig kamrat med samma arbete och samma ansvar får 14 dagar genom att tillhöra en lönegrupp under den 8:de, 21 dagar från 6:te t. o. m. 15:de tjänsteåret, och hon får vänta i femton år tills en månads semester beviljas.

Att afvärja denna orättvisa kallar beredningsutskottet att stifta specialbestämmelser till kvinnornas förmån, men de glömma att en sådan specialbestämmelse nödvändiggöres af den första orättvisan, af den första specialbestämmelsen till kvinnornas nackdel i löneväg. —

Herrar Fränckel och Johan Östberg, som talade mot dr Palmgren, företrädde Beredningsutskottets synpunkt. Herr Fränckel som var rädd att semesterns förhållande till lönen skulle förryckas, hade troligen glömt, att undantag redan gjorts för sjuksköterskor, hvilka få längre semester än deras lön berättigar, eller tillsyningsmän vid hälsopolisen, hvilka få kortare än deras lön skulle berättiga dem till. Herr Östberg försökte intala fullmäktige, att denna begäran om likställighet i semesterafseende var oberättigad, då kvinnorna redan fått en annan förmån, nämligen tidigare pension.

När skola vi kvinnor slippa höra talas om att det är en förmån att få tidigare pension. Den förmånen blir ju icke kvinnornas. I den grad de är friska, är det icke en förmån att tvingas att alltför tidigt mottaga en liten pension i stället för lön, hvilken männen enligt nya löneregleringen få uppbära 7 år längre. Pensionen är i allmänhet icke tilltagen så att pensionstagaren kan lefva på den något så när komfortabelt, och vi böra därför icke tillåta, att det kallas en förmån att få tidig pension. En annan sak är att vid sjuklighet beviljas rätt till tidigare pension, och i så fall afkortad pension.

En förmån framför männen ha kvinnorna fått genom den nya löneregleringen, nämligen rätt till afkortad pension vid afgang när som helst efter 10 tjänsteår, men den väntade omsättningen bland kvinnliga tjänstemän blir ju ej till stadens nackdel, då pensionen står i proportion till lefnadsåren. Om den kvinna, som byter lefnadskall, beviljas pension för den tid hon tjänat staden, bör det ej vara ett skäl för att beröfva nästan alla kvinnliga tjänstemän den längre semester deras manliga kamrater få åtnjuta

Hvad kunna kvinnorna lära sig af voteringen i Stockholms stadsfullmäktige om semesterfrågan? Jo, att intet parti är att lita på. Utom ofvanstående högertalare talade hr Tengdahl (socialdemokrat) och hr Sam. Fries (höger) emot, och vid voteringen gingo män af alla färger emot oss. Bland de frisinnade voterade herrar Martin, von Friesen, Bendixson, Palme, Rabe, Laurent m. fl. emot. Bland socialisterna gingo de flesta mot oss, med undantag af fröken Månsson och hr Lindhagen. Bland högerr gingo likaså de flesta mot oss, med undantag af hrr Lagerkrantz, Hernlund och J. F. Nyström, hvilka talade för, och hrr Almström, Boalt m. fl. Af de frisinnade talade dr Bratt och hr Lundbergh för kvinnornas berättigade kraf, hvilket innalles endast samlade 27 röster.

Kvinnorna ha särintressen af mångahanda slag att bevaka inom kommunalrepresentationerna, det lärde oss denna debatt i Stockholms stadsfullmäktige. Men det fanns fullmäktige, som yttrade att de ej helt kunde glädja sig åt stadshusfrågans lyckliga vändning, därför att alla dessa stackars kvinnor ej fingo sin rätt.

Amå.

Från allmänheten.

Upprop.

Då nu det 6:te internationella kvinnorösträttsmötet till sommaren kommer att hållas i vårt land, så vore det en hederssak för oss svenska kvinnor att mottaga våra utländska gäster på ett sätt, däri vi inlade något sär eget nationellt. Jag skulle då vilja föreslå, att vi så allmänt som möjligt under de dagarna bure våra vackra stolta nationaldräkter, och därigenom gäfve ett uttryck för vår kärlek till land och folk, vår kärlek till det enkla och godigna. Och för mängen af oss vore detta ett sparande i toalettväg, kärkommet nog.

Jag öfverlämnar därför åt Dagnys läsarinor att offentligt diskutera saken.

Rösträttskvinna från Bohuslän.

Annonsförmedlare,

pålitliga och välrekommenderade,

önskas för Dagny såväl i landsor-

ten som hufvudstaden. Anmälan å

DAGNYS EXPEDITION,
Mästersamuelsgatan 51, Stockholm.

Sprid Dagny!

Freja-Magasinet.
Specialaffär för Damartiklar.

18 Humlegårdsgatan 18
29 Drottninggatan 29

Gift kvinnas myndighet.

Lagberedningens pågående arbete med giftermålsbalkens L omredigering sätter med största aktualitet under debatt den gifta kvinnans rättsliga ställning, de för henne tryckande och orimliga bestämmelser, som den ännu gällande lagen uppftar. För att framhålla en del önskemål med afseende på en ny lags stadganden och för att i någon mån influera den allmänna meningen i detta hänseende hade i Stockholm ett offentligt möte utlysts onsdagen den 22:dra dennes under ordförandeskap af fru Emilia Broomé; inbjudare voro följande kvinnoföreningar: Fredrika-Bremer-Förbundet. Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm, Hvita Bandet, Kristliga föreningen af unga kvinnor, Socialdemokratiska kvinnokongressens verkställande utskott, Stockholms Allmänna kvinnoklubb, Svenska Kvinnornas Nationalförbund, Södra Kristliga föreningen af unga kvinnor.

En talrik publik vittnade om att intresset för frågan är lifligt i vida kretsar, och dr Alexandra Skoglunds framställning af den gifta kvinnans rättsliga ställning förr och nu åhördes med största uppmärksamhet. Fru Agda Montelius' därpå följande varmhjärtade anförande med dess många konkreta exempel på de upprörande förhållanden, hvaruti den nu gällande lagen faktiskt kan försätta den gifta kvinnan — och hennes barn som hon ej har att råda öfver —, gjorde synbarligen ett djupt intryck på de församlade.

Fröken M. Staël von Holstein sammanfattade, med omnämnande af fru Anna Wicksells i ett föredrag i ämnet gjorda uttalanden, till sist önskemålen för en ny skyddslagstiftning: målsmanskapets upphäfvande; husbonde- och förvaltningsrättens afskaffande; införandet af samäganderätt, med förvaltningsrätt för hvar och en af makarna; ordnandet af permanent skiljedomstol i tvistemål mellan äkta makar, såsom redan i utlandet praktiserats; äktenskapsålderns höjande till 18 år och i samband därmed äfven ett höjande af skyddsåldern.

Slutligen antog mötet följande resolution:

”Kvinnor och män, samlade till offentligt möte i Stockholm den 22 mars 1911, uttala med anledning af den pågående revisionen af äktenskapslagstiftningen ett bestämdt yrkande, att lagbestämmelserna så affattas att målsmanskapet upphäfves och den gifta kvinnan beredes full likställighet med mannen såväl inom hemmet och gent emot barnen som i förmögenhetsrättsligt afseende”.

Vidare beslöt mötet att ena sig om följande af fröken Anna Lindhagen affattade och föreslagna uttalande:

”Mötet uttalar som sin mening att det är beklagansvärdt, att så viktiga frågor för kvinnan, som ifrågasvarande, skola afgöras utan att kvinnorna hafva medbestämmanderätt vid deras lösning.”

**GLÖM EJ att
förnya kvartals-
prenumeration!**

Ett brännande socialt spörsmål.

I reglementeringsfrågan. Den kungliga kommitténs lagförslag jämte reservationer. Utgifvet af *Den Svenska Federationsafdelningens Styrelse*. Almqvist & Wiksells Boktryckeri A.-B. (i distribution.) Pris 1 kr.

För dem, som anse sig icke så lätt kunna komma ut med det dryga bokhandelspris Reglementeringskommitténs Betänkande betingar eller icke ha alltför mycken tid eller lust att ägna åt studiet af frågan, erbjuder ofvannämnda broschyr en god hjälp till orientering. Fastän ett flertal människor helst undvikit att tänka på detta dystra och ruskiga ämne eller ock afvisat det såsom dem icke vidkommande, torde spörsmålet i det läge det nu kommit icke längre låta sig afvisas. Ty det står nu brännande och uppfordrande inför oss och kräver sin lösning, en lösning, som kommer att sträcka sina ingripande, direkta och indirekta följder långt in i framtiden.

Det gäller nu icke längre att taga ställning till frågan, ty tack vare de utredningar som nu kommit till stånd, står det hos oss härskande systemet med en reglementerad prostitution — såväl med hänsyn till dess effektivitet som dess moraliska och sociala betänkligheter — dömdt och utdömdt. Svårigheten är nu att för sig klargöra i hvilken riktning förestående reformer böra gå för att bäst befordra allmänt och enskildt väl. Och detta synes i själva verket varit en klippa, hvarpå kommitterade själva tagit allvarsam törn.

Att reglementeringskommitténs utredningar verkställts på ett sätt, som öfverträffar alla förväntningar och står öfver allt beröm, är känd och erkänd sak. Då det gällt den mycket vanskliga och svårlösta uppgiften att taga ställning till spörsmålet i sin helhet, afväga och sammanjuta de olika åsikterna samt affatta förslagen till lag, synas kommitterade icke lyckats lika fullständigt och väl. Men vare sig frågan skulle komma att lösas i full enlighet med kommittéförslaget för att sedermera — och som man då skulle förmoda, inom en mycket snar framtid — undergå en säkerligen oafvislig revidering, eller den, såsom önskligt vore, kommer att lösas efter delvis andra förslag, så blir det i alla fall de kommitterades förtjänst och ära att ha lagt den grundval, hvaruppå tvifvelsutan ett sedligare samhälle en gång skall komma att byggas upp.

Kommitténs förslag rörande inskridandet mot skörlevande kvinnor, såsom ock åtskilliga dess förslag beträffande åtgärder mot smittosamma könssjukdomars spridning, innebära icke allenast missräkning, de förbrylla en. De svara hvarken mot resultatet af utredningen eller mot det vidsynta betraktelsesätt och de högtänkta intentioner den gifvit prof på. Man får ett intryck som hade, när det slutliga afgörandet stod för dörren, den kompakta manliga majoritetens åskådningar tagit säte uti kommittén, suggererat den och ledt och format dess beslut i en riktning, i hvilken den själf icke velat gå. Kommittémajoriteten har ju ansett, att reglementeringssystemet genom förslaget icke blott afskaffas utan den trodde äfven hvarje möjlighet utesluten till att på någon sidoväg i en eller

annan form återinföra reglementeringen. Och dock skulle enligt förslaget en pariasklass af helyrkesprostituerade kvarstå, tvångsanstalterna skulle såsom oumbärliga "pedagogier" bibehållas, och en sedlighetspolis skulle fortfarande hålla vaksamt öga på kvinnors könsförbindelser.

Hvad angår kommitterades förslag till lag angående åtgärder mot utbredning af de smittosamma könssjukdomarna, förefaller det nära nog otroligt, att en lagstiftning sådan som den föreslagna skulle kunna komma till stånd i ett land som vårt, ett land, som man varit van att betrakta såsom en frihetens stamort. Kommitterade se i detta förslag (innefattande åtskilliga tvångsåtgärder) blott ett övergångsförslag. De anse det emellertid hvarken tillrådligt eller försvarligt att redan nu afstå från all slags tvångslagstiftning. Man måste dela deras mening, att föreliggande lagstiftningsförslag blott kan blifva ett övergångsförslag — efter all sannolikhet ett ytterst kort sådant. Ty trots kommitterades mening om ett motsatt förhållande, är det omöjligt att annorlunda än såsom ett oerhördt ingrepp i den personliga friheten betrakta en tvångsundersökning (och om så prövas nödigt, tvångsbehandling), som på blott och bart en angivelse och en sundhetsinspektörs uppfattning af att sannolikhet ligger till grund för angifvelsen kan åläggas hvilken oförvitlig medborgare som helst. Och det föreslagna systemet lämnar helt visst många kryphål, liksom det inbjuder till spioneri och otvivelaktigt öppnar många sidovägar för godtycke, falska angivelser, utpressningsförsök m. m. för att nu icke tala om de många oundvikliga misstag och förväxlingar, hvartill det skulle lämna rum. Och det ligger något afskräckande i blotta tanken, att människors sorgligaste hemligheter skulle bokföras i hälsovårdsmyndigheternas annaler eller ligga i sanitetsvaktmästarnas händer.

Med anledning af den åsikt, som "särskildt från kvinnligt håll" gjort sig gällande, att det nu rådande reglementeringssystemet innebär en social orättvisa mot kvinnokönet i så måtto, att det inskrider mot den svagare parten, kvinnan, men underlåter att inskrida mot de i smittohänseende jämbördiga männen, yttrar kommittén: "i den mån denna uppfattning är befogad, bör gifvetvis vid en lagstiftning i ämnet å densamma fästas tillbörligt afseende". Men att kommittén i sitt förslag till lag verkligen fäst tillbörligt afseende härvid, lär man väl åtminstone från kvinnligt håll näppeligen kunna tycka. Prostitutionen såsom sådan finner kommittén icke kunna straffbeläggas. Helyrkesprostitutionen förklaras dock vara af så samhällsfarlig beskaffenhet, att den ansetts böra utgöra ett undantag. Genom en härskande rå könsmoral och en af administrativa och kommunala myndigheter vedertagen praxis skapas det för närvarande en pariasklass af kvinnor. Går kommitténs förslag igenom skulle, trots de storartade hjälpmedel till en humanisering af förhållandena och opinionen, som tack vare betänkandet föreligga, en pariasklass af "helyrkesprostituerade" tillskapas, och detta genom allmän lag. Det ensidiga inskridandet mot kvinnan har alltså bibehållits. Vederbörande ha blott lekt ett sällsamt "kurra gömma" med kvinnorna, lösdrifvarna, luffarna och — sig själva. I fråga om en framtida

lagstiftning kan det knappast anses såsom ett önskemål, att lösdrifvarlagen blir den lag, hvarunder prostitutionen skulle sortera. Och det torde kunna betraktas minst sagdt långsökt, att "luffarna" inför rättsmedvetandet skulle kunna ställföretråda prostitutionsmarknadens kunder samt gälla såsom de prostituerade kvinnornas manliga motsvarighet. Det svarar däremot förträffligt till det syndabockssystem, som städse härskat på detta område. För ovanlighetens skull föreslås emellertid manliga syndaböcker — men lyckligtvis blefve det ju blott fingerade sådana.

Dock anser sig kommittén ha tagit fullt afstånd från reglementeringssystemet. Följande egendomliga lapsus i deras tankeslut må anföras. Efter en ingående granskning af nyreglementarismen framkastar kommittén frågan huruvida det i vår tid skall kunna anses tänkbart, att man skulle kunna få till stånd en lagstiftning, hvarigenom reglementeringssystemet ens i reformeradt skick skulle komma att för framtiden hos oss befästas. Kommittén är af den bestämda uppfattningen, att denna fråga måste med hänsyn till de med systemet oskiljaktigt förenade olägenheterna besvaras nekande. En af svårigheterna för en sådan lagstiftnings genomförande antyddes af konseljpresidenten Clémenceau vid det tillfälle, den 7 december 1908, då en deputation från franska profylaktiska sällskapet till honom öfverlämnade nämnda sällsaps nyreglementariska förslag. Då nämligen en af deputationens ledamöter därvid kommit att nämna ordet "godtycke", anmärkte Clémenceau: "Sans doute, c'est de l'arbitraire, mais il reste à savoir si l'Arbitraire, même illégal, n'est pas préférable à un Arbitraire légalisé".*)

Kommitterades syftemål tyckas således i ett som annat icke ha velat låta sig realiseras i lagförslagen. Hvad särskildt fränskiljandet af en klass af s. k. helyrkesprostituerade vidkommer, vill man icke tro, att kommittén gjort sig full reda för hvad dess förslag innebär. Lika litet vill man tro, att det tjugonde seklets män komma att gentemot nationens kvinnliga och stumma hälft vilja inskrida med ett stadgande så förnedrande, att trots föregående tiders våld och orätt mot kvinnokönet ett liknande dock ännu aldrig fläckt svensk lag.

Brochuren fullständigas med professor J. E. Johanssons af sträng logisk skärpa präglade "Särskilda yttrande". Det lämnar en värdefull, ytterst lättläst och underhållande öfersikt öfver betänkandet och utgör en den bästa kritik däröfver, som torde kunna åstadkommas.

Till reservationen vidfogar professor Johansson ett förslag till lag. Krafvet på de båda könen likställande vid lagstiftningsens behandling af prostitutionsföreteelsen har här blifvit fylldt. Det vill därför tyckas, som om det i denna fråga svårligen torde kunna framläggas ett lagförslag, kring hvilket kvinnorna med mera skäl skulle kunna komma att enas. Och icke blott de, utan alla, som anse att häfdandet af kvinnokönet fulla människorätt och människovärde icke blott är ett kvinnointresse utan för männens såväl som för kvinnornas bästa en fråga af högsta betydelse.

* Del 1 sid. 430.

Elsa Ek.

BRÖLLOPS-
och andra festlig-
heter arrangeras
bäst å
"DRAMATENS"
FESTUÅNING
Fullständiga förslag
lämnas beredvilligt.

**DRAMATISKA
TEATERNS
RESTAURANT**
HUGO JAGARE
STOCKHOLM.

Kökselever
emottagas under
vintermånaderna.
Erkändt godt kök under
ledning af framstående
fransk kökschef.

DAGNYS LÄSARE
böra gynna
DAGNYS ANNONSÖRER

Alice Zimmers bok om rösträttsrörelsen.

Från "Nyländes" redaktör, fröken Gina Krog, ha vi med anledning af den svenska öfversättningen af Alice Zimmers "Kvinnornas rösträtt i skilda länder" erhållit nedanstående påpekande af i boken begångna misstag med afseende på norska förhållanden. Fröken Krog hade med sin skrifvelse afsett att möjligen genom den samma kunna få misstagen rättade i den svenska öfversättningen, något som emellertid var för sent, då boken ju redan föreligger i tryck. Vi villfara naturligtvis gärna fröken Krogs önskan att i hvilket fall som helst taga in hennes beriktigande i Dagny. Ledsamt är att fel förekomma, men man måste erkänna, att ytterst stora svårigheter, nästan oöfverkomliga, föreligga, när det gäller att såsom här lämna en översikt från så många skilda länder och när, hvad särskildt de skandinaviska länderna beträffar, källskrifterna äro skrifna på ett språk, som utgifvarinnan naturligtvis ej behärskar. Så äro misstag begångna äfven beträffande svenska och finska förhållanden. Den på 1870-talet i Sverige bildade "Föreningen för gift kvinnas äganderätt", som i boken beröres och utgifves såsom tillkommen på föranstaltande af friherinnan Adlerparre, stiftades, som bekant, på initiativ af Anna Hierta, numera fru Retzius, och fru Ellen Ankarsvärd. "Finsk kvinnoförenings" ordförande har fröken Lucina Hagman aldrig varit.

Det hade ju varit i högsta grad önskvärdt om dessa och äfven några andra misstag blifvit rättade i den svenska öfversättningen; som det nu är, få vi dock anse den lilla boken i stort taget som en god överblick af den stora internationella rörelse, hvilken har till syfte att bereda kvinnorna rösträtt i de skilda länderna och hvilken föres framåt med så stor energi och målmedvetenhet.

Vi lämna härmed ordet åt fröken Krog.

R d.

Til Redaktionen av Dagny.

Av en artikel i "Dagny" nr. 11: "Professor Reuterskiölds utredning och den internationella kvinnorösträttskongressen" — underteget N. K. — ser jeg at professor Reuterskiöld i sin utredning har benyttet som kilde bl. a. Alice Zimmers bok: *Women's Suffrage in Many Lands* samt at denne skal forelægges i svensk oversættelse ved den internationale kvindestemmeretskongress i sommer.

Jeg har læst dette med beklagelse — for vort eget lands vedkommende — da fremstillingen om kvindestemmeretsarbeidet i Norge ingenlunde er korrekt.

Jeg peger først paa noen linjer, hvor mit navn er nævnt. Der staar side 43 andet afsnit: "I 1885 stiftet frk. Gina Krog en forening i Christiania, hvis væsentlige formaal var "at skaffe kvinder kommunal stemmeret".

Dette er helt feilagtig.

27 november 1885 holdt jeg foredrag med denne konklusion: forslag om politisk og kommunal stemmeret for kvinder — paa samme betingelser som for mænd — maa uophødelig bringes ind for stortinget. — I den diskussion som fulgte i Norsk kvindesaksforening, otte dager efter, fremholdt enkelte talere, at man borde begrænse sig til den kommunale stemmeret, men dette møtte stærk

motstand hos de kvinder som nogle dager senere stiftet Kvindestemmeretsforeningen. Og straks den var dannet, satte denne forening sig i bevægelse og fik et par stortingsrepresentanter til at fremsætte et grundlovsforslag som det omtalte. Foreningen talte til en begyndelse ikke mange medlemmer, men ivrige var de alle, og en del av os reiste strax ut og holdt foredrag og samlet underskrifter til en petition.

Betingelserne for statsborgerlig og kommunal stemmeret var dengang de samme, men var der noet som av foredragsholderne blev fremhævet som væsentlig var det hellre den politiske stemmeret — den statsborgerlige rettighet med indflydelse paa lovgivningen — end den kommunale.

Grundlovsforslaget blev behandlet paa stortinget 1890, 1893, 1895. Man naadde til at faa majoritet for kvindestemmeret, men ikke den fornødne $\frac{2}{3}$ majoritet.

I 1896 blev imidlertid betingelserne for statsborgerlig og kommunal stemmeret skillt. For at erholde den kommunale var fra nu av simpel majoritet tilstrækkelig. Da var det Kvindestemmeretsforeningen la sit væsentlige arbejde paa først og fremst at erholde den; det samme gjorde den et par aar senere stiftede Landskvindestemmeretsforening — resultatet blev seiren i 1901. —

Da den var vundet, gick begge foreningers arbejde ut paa den statsborgerlige stemmeret — man kjender resultatet fra 14 juni 1907.

Om Landskvindestemmeretsforeningen sies side 44 at den blev rekonstrueret av en forening fra 1895. — 12 februar 1898 blev Landskvindestemmeretsforeningen stiftet under min ledelse — (jeg var aaret for fratraadt som formand av Kvindestemmeretsforeningen) — saa jeg er istand til at oplyse at dette er en feiltagelse. L. K. S. F. var en helt ny forening — men med programet fra 1885: statsborgerlig og kommunal stemmeret for kvinder paa samme betingelse som for mænd. —

Denne og flere feiltagelser er forøvrig mere uvæsentlige.

Derimot er den først paatalte skjæbnsvanger, da den hele fremstilling derigjennem blir forvirret og usand.

I 1885 blev det organiserede kvindestemmeretsarbeide grundlagt i vort land — og paa bred basis. Det organiserede og sammenhengende arbejde, sammenhengende og uavbrudt — (om det end ifølge utviklingen senere spaltet sig i flere foreninger) — saa det har kunnet føre til mærkedagen i vor historie 17 mars 1911, da en kvinde tok plass i Norges storting.

Men denne sandhet om grunnleggelsen, om organisationen og sammenhængen er det som fordunkles ved den omtalte angivelse.

Da jeg fik mig tilsendt denne haandbok, saa jeg strax med beklagelse den, for vort arbeides vedkommende, misvisende fremstilling. Men hvad var derved at gjøre? — En ny utgave blev der vel ikke, tænkte jeg, og man har jo vænnet sig til resignation likeoverfor feilaktige anførsler i fremmede sprog om hjemlige forhold. Det fremmede sprog er jo ofte netop grunden til feiltagelserne, idet man misforstaar hjemmelsmandens oplysninger.

Men da jeg nu saa boken skulde oversættes til svensk, erindret jeg manglerne, tok den frem og fandt dem ved granskning slemmere end jeg erindret.

Jeg henvender mig derfor til Dagnys redaktion med anmodning om hjælp til at faa, ihvertfald, den værste feil rettet, saa man istedetfor at oversette ordene:

— a society at Christiania, whose chief aim was the granting of the Municipal Franchise to women — vil sætte følgende oversat til svensk: — en forening, hvis formaal var at skaffe kvinder politisk

og kommunal stemmeret paa samme betingelse som for mænd.

Kanske vil det i denne forbindelse interessere at høre, at frk. Anna Rogstad, vor representant i stortinget i disse dage, og fru Anna Bugge Wicksell, nu et fremskudt medlem av den svenske Landsforening for kvindestemmeret — begge var med da kvindestemmeretsforeningen blev stiftet december 1885, og begge holdt foredrag om kvindestemmeret, statsborgerlig og kommunal, inden grundlovsforslaget kom frem til den store principdebät 1890 i Norges storting. —

Kristiania 21 mars 1911.

Gina Krog.

Insänd litteratur.

Albert Bonniers förlag, Stockholm: **Medan gräset gror.** En bok om det växande. I. Af *Emilia Fogelklou*. — **Kungen på Marskär.** Berättelser af *Sigurd v. Koch*. — **Gyckelspel.** Af *Erik Juul*. — **Parternas strid.** Skådespel af *Einar Arwidson*. — **Såpbubblor och drömmar.** Dikter af *Josef Svanlund*

Hugo Gebers förlag, Stockholm: **Kubinke.** Roman af *Georg Hermann*. Bem. öfversättning från originalets 10:de upplaga af *Ernst Lundquist*.

Almqvist & Wiksells Boktryckeri A.-B., Upsala & Stockholm: **I reglementeringsfrågan.** Den kungliga kommitténs lagförslag jämte reservationer. Utgifvet af *Den Svenska Federationsafdelningens Styrelse*.

Upphöjda genom sin underlägsenhet (det här låter som en motsägelse), begära de ständigt hyllning i sin egenskap af kvinnor, fastän erfarenheten borde lära dem, att just de män, som yfvas öfver att med skrupulösaste noggrannhet bevisa könet denna godtyckliga och oförsynta vördnad, äro mest benägna att tyrannisera och förakta denna samma svaghet, som de omhulda.

Mary Wollstonecraft (A Vindication of the Rights of Woman, 1792).

Notiser.

Kvinnliga kommunalrepresentanter i Norge. Enligt uppgift i "Nylände" har vid de kommunala valen i Norge 1910 insatts 166 kvinnor, som stadsfullmäktige samt 201 kvinnliga stadsfullmäktigesuppleanter; likaledes i kommunalnämnder på landet 44 kvinnor samt 178 suppleanter. Tillsammans utgöra således de kvinnliga kommunalrepresentanterna ett antal af 210 och suppleanterna uppgå till 379. En betydlig ökning sedan år 1907, men väl förklarlig när man besinnar att sedan dess allmän kommunal rösträtt beviljats de norska kvinnorna.

Internationellt rösträttsfrimärke. Den internationella Kvinnorösträttsalliansens ordförande Mrs Chapman Catt har framställt förslag om utgifvande af ett internationellt rösträttsfrimärke, hvaraf inkomsten skulle tillfalla Alliansens kassa. Hon uppmanar de till Alliansen anslutna länderna att till Stockholmskongressen insända ett eller flera förslag till ett dylikt frimärke. Det vore roligt om Sverige kunde segra i denna täflan, liksom det gjorde

i fråga om ritningen till det internationella standaret. Förslag insändas, märkta "Internationella Rösträttsfrimärket", under adress Rösträttskongressen, Stockholm, före den 1 juni 1911.

Rösträttssoaré i Stockholm på Grand Hotell. Finanskommittén för kvinnornas stora rösträttskongress ger den 3 april en soaré på Grand Hotell för att insamla medel åt föreningen att värdigt kunna representera inför de många framstående utländska gästerna, som väntas hit i sommar. Programmet är synnerligen lockande. Det inledes med kuplettsång af fruarna Öberg och Lambert, fru Öberg kommer att föredraga några franska och italienska visor. Därefter följer en serie danser af amatörer, som skola framställa dansens utveckling från äldsta tid till våra dagar. I serien inbegripes äfven en rad tablåer, som väntas blifva af stor konstnärlig verkan. Som slutnummer kommer dans af fröken Olga Raphael, känd från sin lyckade debut i tredje aktens backantdans i Titus. Därefter kunna de som så önska intaga supé å Grand Hotell å kr. 2:50 person. Festen avslutas med allmän dans efter det mycket omtyckta zigenarkapellet i Berns, och det är antagligen sista gången, som ungdomen blir i tillfälle att dansa efter dess toner.

Biljetter å 4 kr. finnas tillgängliga i Grand Hotel's växelkontor.

Praktisk sommarskola. I regel pågår, som bekant, skolarbetet i vårt land under den mörka och svala delen af året. Ett bland undantagen från denna regel utgör Karlskoga praktiska skola för kvinnor, där, såsom annons i dagens nr anger, skolarbetet börjar den 15 maj och fortgår under den varma och ljusa delen af året. Erfarenheterna från denna af kvinnlig ungdom talrikt besökta skola visa att de långa ljusa sommardagarna lämpa sig särdeles väl för inhämtande af kunskaper och färdigheter i husliga sysslor, såsom väfnadskonst, sömnad, konstslöjd, trädgårdsskötsel och huslig ekonomi. Aftnarna däremot användas vid denna skola för inhämtande af teoretiska kunskaper, såsom språk, bokföring, naturkunskap, hälso-lära o. d. Uppfriskande lekar, sång och kortare utflykter till vackert belägna platser bringa omväxling vid arbetet. Vistelsen i en ovanligt naturskön trakt såsom Karlskoga blir på detta sätt för kvinnlig ungdom en praktisk sommarskola för både nytta och nöje.

Föreningsmeddelanden.

Fredrika-Bremer-Förbundskretsen Lund med omnejd hade den 21 dennes möte under ordförandeskap af fröken Maria Collin.

Revisionsberättelse för det af Förbundskretsens styrelse och styrelsen för Arbetsklassens Barnhem i Lund anordnade lotteriet til förmån för barnhemmets yrkesskola för hushållsgörömmål upplästes och lotterikommittén beviljades enhälligt decharge.

Kontanta behållningen af lotteriet, som oafkortad tillfaller öfvannämnda yrkesskola, utgör kr 10,752:31.

Ett meddelande från kretsämnden, angående centralstyrelsens verksamhet under det gångna året, delgafs kretsen, hvarefter ordet öfverlämnades åt redaktör Wald. Bülow, som höll ett intressant föredrag "Om naturskydd", illustreradt af talrika skioptikonbilder. Mötet avslutades med sång af en damkvartett.

Fredrika-Bremer-Förbundets Helsingborgskrets har slagit in på en ny verksamhetsgren med den serie föreläsningar i praktiska ämnen för arbetarehustrur som nu igångsatts och af hvilka den första hölls häromdagen i en af stadens folkskolor.

Sammankomsten började med servering af chokolad med bröd och kakor, hvarefter följde några hälsningsord, innehållande ett kort påpekande af Fredrika-Bremer-Förbundets uppkomst och verksamhet, samt slutligen hufvudpunkten på programmet: ett föredrag om barnuppföstran af kyrkoherde Karl Sandegård, förutvarande styrelsemedlem i Helsingborgskretsen, men nu aflyttad från staden.

Han behandlade ämnet på ett både varmhjärtadt och humoristiskt sätt, som i hög grad lyckades fånga auditoriets uppmärksamhet och intresse.

Gästernas antal uppgick till ett 40-tal, och stämningen var den allra bästa, så att man kan ha hopp om en vidare utveckling af denna verksamhet.

F. K. P. R. i Östersund hade den 24 februari ett möte, hvarvid den aktuella frågan "kvinnan och statstjänsterna" diskuterades. Efter ett särdeles sakrikt och klart inledningsföredrag, hvari särskildt påpekades de egendomliga konsekvenser som skulle kunna bli en följd af lönereglernas kommitténs förslag att kvinna, som ingår äktenskap, ej skulle ha rätt att inneha fullmaktstjänst, vidtog en liflig diskussion, som utmynnade i antagandet af följande resolution:

F. K. P. R. i Östersund samlad till möte den 24 febr. 1911 uttalar som sin åsikt, att det vore oklokt af riksdagen att bifalla kommitténs förslag att utestänga gift kvinna från tjänster med kungl. fullmakt.

På föranstaltande af Skåneförbundet af F. K. P. R har dr Gurli Petrini hållit en serie föredrag i åtskilliga af de skånska rösträttsföreningarna. Öfver ämnet: Kvinnorna och det kommunala arbetet talade dr. Petrini i Kristianstad, Klippan och Lund. Eslöf, Trelleborg och Skurup hade valt Ansvarsmedveten politik, hvilket föredrag äfven hölls i Lund på initiativ af föreningen Studenter och arbetare. Öfverallt ha dessa föredrag af den svenska rösträttsrörelsens bemärkta politiska talarinna samlad ett större auditorium och mottagits med starkt bifall.

F. K. P. R. i Karlskrona har varit synnerligen lifaktig under de gångna månaderna.

Redan den 6 februari hölls årsmötet, vid hvilket föredrogs års och revisionsberättelser samt företogs val af styrelse m. m. Tvenne af styrelsens medlemmar, fru Anna Källén och fröken Maria Nilsson, kunde till följd af afflyttning från orten ej emottaga återval. Båda ha varit med ända sedan föreningens bildande, och föreningen gör genom att de lämna samhället en stor förlust. Fru Källén var föreningens första sekreterare, och fröken Nilsson har hela tiden på det utmärktaste sätt skött föreningens räkenskaper. Sedan valet förrättats redogjorde ordföranden, som deltagit i Centralstyrelsemötet i Stockholm, för detta, och därefter intog man tillsammans en kopp te.

Den 22 febr. hade föreningen en synnerligt lyckad sällskapsafton, hvarvid förekom musik och deklamation samt uppläsning med fördelade roller af Frigga Carlbergs "När begreppen klarna".

Den 27 febr. anordnade F. K. P. R. en offentlig diskussion om "Kvinnornas kommunala och politiska rösträtt". Doktor Gulli Petrini höll inledningsföredraget, hvarvid hon särskildt kritiserade de synpunkter, som kapten Wallenius framhållit i ett stort tal i samma ämne i

nov. 1910 med anledning af stadsfullmäktigevalen. Den talrika publiken mottog dr Petrinis föredrag med lifligt bifall, men förgäves inbjöds till diskussion. En herre omtalade att kapten Wallenius var borta — och ingen annan syntes vilja stå för hans åsikter, hvarför segern för kvinnorna var obestridd. —

Den 18 mars hade en aftonunderhållning anordnats, som inleddes med sång af folkskoleföreningens kör, hvarefter fru Ellen Hagen höll ett utomordentligt anslående föredrag om den "internationella kvinnliga rösträttsrörelsen," hvilket illustrerades af en mängd skioptikonbilder. Efter föredraget var ett enkelt samkväm anordnadt. Meningen med detta möte var att söka väcka intresse för den internationella kvinnorösträttskongressen i Stockholm i juni; och att döma af det stora intresse, hvarmed föredraget åhördes och af det lifliga bifall som följde på detsamma, är det att hoppas att detta ändamål vunnits.

Föreningen för Svensk Hemslöjd höll tisdagen den 21 dennes sitt ordinarie vårsammanträde å Skansens Höglöft under ordförandeskap af prins Eugen.

Styrelse- och revisionsberättelserna föredrogs och styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Af årsberättelsen framgick att inkomster och utgifter balanserat med 87,045:10 kr. För upprätthållande af föreningens allmänna verksamhet har föreningen i statsunderstöd erhållit 15,000 kr., hvilken summa äfven erhållits innevarande år. För 1912 har k. m:t begärt ett liknande belopp. Vid därefter företagna val omvaldes de af styrelsens medlemmar, som voro i tur afgå. Äfven revisorer, revisorssuppleanter och jurymän omvades.

Efter dessa förhandlingar talade fröken Lilli Zickerman öfver ämnet: Huru bör undervisning i hemslöjd lämpligen ordnas? En kortare diskussion följde på det sakrika och belysande föredraget.

VÄRROCKAR

för

DAMER

enligt vidstående
modell, af prima
homespun à kr. 35:—.

□ □ □

AKTIEBOLAGET

NORDISKA KOMPANIET

STUREPLAN.

Använd intet annat afföringsmedel än Vasens (f. d. Nordstjernans) Laxermarmelad, så undvikes till följd af dess behagliga smak allt bråk vid intagandet. På alla apotek.

Mjolk dagligen till afhämtning.

Oskummad för 15 öre lit.
Handskummad för 6 öre lit.

Tjock gräddes för 90 öre lit.
1:ma smör kr. 2,00 pr kilo.

Stockholms Mejeriaktiebolag, Klarabergsgatan 68.

Allm. Tel. Br. 5241.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{4}$, 2:50 för $\frac{1}{2}$, och 1:25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) **Antingen:** Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst 5*) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) **Eller:** Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1911 i sin tjugonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1:65, halft år 90 öre.

**GYNNA DAGNYS
ANNONSÖRER!**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halfva priset eller $7\frac{1}{2}$ öre pr mm.)

Skrifbiträdesplats

hos domare, borgmästare eller advokat sökes af ung flicka med mångårig vana och fina betyg. Kunnig i maskinskrifning. Svar till "Y. V. arbetsam" und. adr. S. Gumælius Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Finnes någon familj,

helst troende, som under sommaren behöfver en lärarinna, villig att undervisa nybörjare i vanliga skolämnen, tyska och musik samt att biträda vid skrifning eller husliga göromål? Sv. motes tacksamt af "Lärarinna 26 år", Falun p. r.

Ung ex. massös o. sjukgymnast

önskar plats i familj event. som sällskap och hjälp el. medfölja å resor (badort). Svar till "Flerårig praktik" Tranås p. r.

Bildad, musikalisk, ekonomiskt oberoende änkefru,

fullt kompetent att sköta ett hem, söker plats som sällskap eller värddinna.

Svar till "Verksamhet" under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm, f. v. b.

En bildad 24 års flicka önskar plats i godt hem, helst på landet, som husmoders hjälp och sällskap. Är van vid och intresserad af matlagning, husliga sysslor samt sömnad. På lön fästes mindre afseende än på ett godt bemötande. Svar till "God vilja", Helsingborg p. r.

Ensam, 40-årig, gift kvinna, som har anlag för handel, frågar om det finnes någon som behöfver hjälp i affär (eller filial). Är äfven villig biträda med hushåll, har själf ett litet hem. Svar till "Ensam 1911", Hudiksvall p. r.

Ung, bildad flicka önskar plats i familj eller hos ensam dam som hjälp och sällskap. Är äfven villig biträda vid skrifgöromål och lämna hjälp vid läsläsning. Små pret., goda rek. Svar till "Hjälp i hemmet", Visby p. r.

Ung, bättre, musikalisk, barnkär flicka, kunnig i sömnad och handarbeten önskar plats att gå frun tillhanda. Villig att hjälpa barn med läsläsning. Svar till "Våren 1911", Höganäs p. r.

Landbrukaredotter,

som genomgått en 4 mån. hushållskurs i Katrineholms prakt. skolas högre afdelning önskar under bildad och erfaren husmoders ledning erhålla utbildning i alla till skötande af ett hushåll erforderliga göromål. Villig att deltaga i alla förefallande sysslor. Plats önskas till 1 maj. Svar till "Villig", Yxnäs p. r.

Ung flicka,

som genomgått 8-kl. läroverk, samt kurs i massage och sjukgymnastik, önskar plats i familj; villig att hjälpa barn med läsläsning, om så fordras. Svar med uppgift om lön till "18 år", p. r. Göteborg.

Huslig, arbetsam flicka, från godt hem önskar plats som hjälp i hushållet, snarast möjligt. Svar till "Familjemedlem", Svenska Telegrambyråns Annonsafd., Helsingborg.

Ung flicka, som vistats i England och Tyskland, och som till våren utexamineras från Högre lärarinneseminarium, önskar till hösten som guvernant medfölja svensk familj utrikes. Svar till "22 år", Nord. Annonsbyrå, Göteborg.

Ung handarbetslärarinna

med utmärkta betyg, kunnig i kläd- eller linnesöm, söker plats i skola eller familj från 1 april. Svar till "Villig", Kalmar p. r.

Husföreståndarinneplats

till bättre ungarls hem eller i hem, där husmoder saknas, önskas till 1 April af medelålders flicka, fullt kompetent att sköta ett bättre hem. Betyg och rek. finnas. Svar till "Intresserad", Knifsta p. r.

Hushållerska,

skicklig och van att förestå finare hem, söker plats till 1 kl. pensionat eller förestå hushållet för kontorspersonal eller ett större finare hem. Svar till "Herrgård", Öfverum p. r.

Ung, anspråkslös flicka

önskar plats i familj; är villig deltaga i förekommande göromål, önskar anses som medlem af familjen. Betyg finnas. Svar till "N:o 20", Tingsryd.

17 års frisk och

Kraftig bättre flicka,

som genomgått 6 klasser i elementarläroverk och som under ett år deltagit uti alla i hemmet förekommande göromål, önskar plats i godt hem, under husmoders ledning. Är äfven villig att med 1 å 2 barn läsa första och andra klassens elementarkurser. Svar med löneuppgift till "Familjemedlem 17 år" under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Plats i familj

att vara husmodern behjälplig med inomhus förefallande göromål önskas af 20-årig bildad flicka. Svar till "20-årig", Barkåkra, p. r.

Huslig, bättre flicka,

önskar plats hos ungherre eller i familj. Kunnig i enkel och fin matlagning, sömnad m. m. Svar till "L. E.", Landskrona-Postens exp., Landskrona.

Husföreståndarinneplats,

helst i ungarlshem, sökes af anspråkslös husl. bättre flicka, att sköta, med eller utan jungf. hjälp. Kunnig i allt som hör till ett bättre hems skötande. Fina betyg. Svar till "Hustomte", Tranås, p. r.

Ung, barnkär flicka,

som genomgått åttaklassigt läroverk och är road af husliga göromål, söker plats som hjälp och sällskap. Medföljer gärna till utlandet. Svar till "19 år", Nordiska Annonsbyrå, Göteborg.

Värdinneplats

önskas af bättre, bildad flicka till ett fint och propert hem. Svar till "Goda rekom." und. adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

LEDIGA PLATSER.**Vid Söderhamns
Elementarläroverk
för flickor**

inrättas till nästa läsår, med anledning af skolans utvidgning till åttaklassig, en ny lärarinneplats med undervisningsskyldighet i naturkunnskap, matematik och svenska. Högre kompetens önskvärd hos sökanden. Lön enligt lag. Ansökningar insändas till Styrelsen före den 10 april 1911.

Två bättre flickor,

systrar, önska plats tillsammans till 1 april. Kunniga i alla inom ett hem förekommade göromål. Svar märkt "Landtbrukardöttrar, 20 och 23", Järnboås p. r.

**Vid Sköfde Elementarläroverk
för flickor**

önskas från och med nästa läsårs början en med högre kompetens utrustad lärarinna i biologi, fysik, kemi och matematik (lön och pensionsbidrag enligt lag) samt en småskolelärarinna (lön 900 kronor). Ansökningshandlingar jämte läkarebetyg böra före den 1 april 1911 insändas till

Styrelsen.

**Vid Tranås 4-klassiga
högre folkskola**

är fr. o. m. nästkommande hösttermin 2:dra lär.-befattningen (kvinnlig) ledig. Undervisningsskyldighet: modersmålet, historia och geografi eller modersmålet, geografi och tyska eller engelska samt dessutom möjligen matematik eller biologi på lägsta stadiet. (Kurser i 4:de kl. = i realskolans sjätte kl.) Lön 1,700 kr. pr år. Ansökningstiden utgår 18 april.

Styrelsen.

Adr. Tranås.

**Vid Falkenbergselemen-
tarskola — samskola —**

bli fr. o. m. nästa läsår två lärarinneplatser lediga den ena med undervisningsskyldighet i alla ämnen utom i matematik i kl. II samt franska i kl. V. och VI, den andra i tyska och biologi eller tyska, fysik och kemi såsom hufvudämnen. Lön enligt lag. Ansökningshandlingar torde före d. 1 april insändas till styrelsen.

**Vid Ebba Lundbergs läroverk
för flickor, Hälsingborg**

bli nästa läsår följande platser lediga:

1) En lärarinnebefattning med undervisningsskyldighet i latin, modersmål och geografi. Kompetens: Fil. kand. med profår. Lön 1,500 kronor.

2) En lärarinnebefattning med undervisningsskyldighet i matematik, fysik, biologi och kemi. Kompetens: Betyg från Högre lärarinne-seminarium. Lön 1,400 kr.

Event. utbyte inom dessa ämnesgrupper,

Ansökningar jämte läkarebetyg skola insändas före den 15 april till föreståndarinnan.

**DAGNY,
KVINNORNAS BÄSTA
PLATSANNONSTIDNING****Vid Karlstads Högre Elementarläroverk
för flickor**

blifva från och med nästa läsårs början tvenne lärarinneplatser lediga. Undervisningsämnen för den ena: svenska, historia och franska (de båda förstnämnda företrädesvis); för den andra: matematik, naturkunskap och svenska (det förstnämnda företrädesvis).

Ansökningshandlingar jämte friskbetyg, ställda till Styrelsen, torde före den 8 april insändas till läroverkets föreståndarinna.

Vid Lindska skolan i Uppsala

önskas för nästa läsår en lärarinna med högre kompetens. Ämnen: kristendom i en klass på lägre stadiet (kan möjligen utbytas mot annat ämne); biologi (alla stadier); fysik och kemi. Lön enligt lag; pensionsbidrag från skolan.

Ansökningar, åtföljda af läkarebetyg, insändas till undertecknad före d. 8 april.

MARIA GERLE,
föreståndarinna för Lindska skolan.

**Husföreståndar-
inneplats**

hos änkan erhåller barnkärt, medelålders, bildadt fruntimmer, som med ordn. och sparsamhet kan förestå ett hem. Tilltr. 1 apr. Svar m. uppg. om ålder, betyg, referenser, fotografi och löneanspråk till "G. 1911", Vallins Bokhandel, Flen.

Afdelningssköterska

får plats den 1 juni å lasarettet i Falun, kir. afd. Lön 500 kr. och fritt vivre. Ansökan jämte betygsskrifter, äfven skolbetyg, torde insändas till husmodern.

Lärarinneplats

(ordinarie) i naturvetenskapl. ämnen finnes ledig från nästa läsår vid Anderslövs högre folkskola att sökas före d. 12 inst. april. Skolan torde de närmaste åren ombildas till komm. mellanskola. Läsnings 34½ veckor årligen. Lön 1,400 kr. jämte bostad om 2 rum o. kök med bränsle samt 3 ålderstillägg å hvardera 200 kr. Förfrågningar om platsen besvaras af skolans föreståndare, fil. kand. K. Lindahl.

Sinnessjukvård

Några friska och ordentliga flickor öfver 20 år kunna få anställning som elever vid Uppsala Asyl. Villkor: 20 kr. i månaden jämte allting fritt utom beklädnad. Efter ett års fullgod tjänstgöring erhålles 28 kr. pr månad och allting fritt. Ansökningar åtföljda af frejde-, skol-, tjänstebetyg insändas till Asyl-läkaren, Uppsala.

Guvernant

musikalisk och med utgångsbetyg från Högre Lärarinneseminariet i Stockholm sökes till två barn om 8 och 11 år af norsk familj bosatt i Värmland. Stilla men naturskönt ställe. Ansökningar med betygsskrifter ställas till Fru Marie Blakstad, Värmlands-Sälboda.

Husföreståndarinna

i medelåldern, kunnig i matlagning och van att med ordning och omtanke sköta bättre hushåll, kan genast erhålla fördelaktig anställning om goda betyg kunna företes.

Närmare meddelar

Klädesfabriken, Karlskrona.

Bildad, gladlynt och barnkär flicka,

som vill åtaga sig alla i ett hem förekommande göromål med tillhjälp af en passflicka, erhåller plats 1 April. Svar med fotografi samt uppgift å ålder och löneanspråk sändes till "Familjemedlem", Mjölby p. r.

**Kvinnliga
arbetsområden.**

Utbildningskurser m. m. Muntliga och skriftliga upplysningar genom

**Fredrika-Bremer-
Förbundets Byrå,**

54 Drottninggatan.

Obs! De billiga priserna.

Till 42 öre mtr säljes ett parti Kulörta extra prima Congressgardiner 100 cm. breda, Allmogegardiner fr. 30 öre mtr. Filt och Schaggdukar, Bordvaxduk, Tråd 95 öre duss. Foderdomestik 18 öre mtr. Ett parti bättre trädgardiner i vackra mönster. Bomullstyger fr. 30 öre mtr. Gångmattor fr. 45 öre mtr. Filtar, Gardinstufvar, Hellyl-Cheviot, god kval. i olika färger. Allt säljes billigt.

Slumplagret

MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II. Stockholm.

GYNNA ALLTID DAGNYS

ANNONSÖRER!

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4 ¹ | 0
2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Sprid Dagny!

Wiréns öfverfeta LANOLINTVÅL, fina världens favorittvål.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från

A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.) Kgl. Hoflev.
21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

Kvinnliga Juridiska Byrån, Wallingatan 12.

Kontorstid kl. 1/2 10—4. Utför alla slags juridiska uppdrag. A. T. 183 36

Prenumerera på posten eller tel.
Ö. 3275 på

Mönstertidningen

Konstslöjden i Hemmet.

Pris 3.50 pr år, 12 häften. Lösnummer 30 öre. Innehåller mönster till broderier, väfnader, läderplastik, gyllenläder, drifning i metall, målning på porslin, trä, m. m.

Prenumeranter få begära mönster.

Äldre årgångar realiserar.

Red.: Valhallavägen 19. n. b.,
Stockholm.

Filial: Haparanda.

G. o. A. MEUKOW.

Skandinavisk Konstslöjdsförsäljning,

27 Klarabergsgatan, STOCKHOLM.

Allm. Tel. 7 43.

Fr. o. m. den 30 jan. realiserar ritade brickdukar, lysdukar, nattpåsar, dukar, kuddar m. m. i äldre mönster, stufvar af kläde, boj, stramaljer och band, rester af garner och silke samt målade och omålade träslöjd m. m., allt till mycket låga priser.

HERM. HAMNQVIST

Kungl. Hoffotograf.

Biblioteksg. 11, Stockholm.

1 dussin kabinettfotografier, matt
papper, 12 kronor.

Sorgsaker.

Ständigt på lager, förstklassigt arbete, billiga priser.

Astrid Ahlström & Co.

18 Smålandsgatan 18,
vid Norrmalmstorg.

KOSTYM-ATELIER

MASKINBRODERING

53 Drottninggatan 53, 2 tr.

Systrarna Johansson.

Riks och Allm. telefon.

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Sju praktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Charles G. Gordons lif och stordåd, **ise Gagner**, 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn och ungdom. Bearbetning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor. 39 illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

I Guldslottets Rosengårdar. Sagor och berättelser af Harald Östenson. 151 sid., 39 ill. Kartonnerad. Pris 75 öre. Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

Obs.! Fredrika Bremer-Förbundet. Obs!

Å Fredrika Bremer-Förbundet finnas anmälda lektionsgiffvare, in- och utländska, hushållsbiträden af olika slag, barnfröknar, kontorsbiträden, gymnaster m. m. Mottagningstid kl. 12—4. Aadr. Drottninggatan 54, Stockholm.

Allm. tel. 48 16. Rikstel. 27 62.

Annonsera i DAGNY!

KARLSKOGA PRAKTISKA SKOLA för kvinnor,

skola för utbildande af praktiskt dugande kvinnor, börjar 15 maj.

Praktiska skolan för män börjar 1 nov. 4.600 elever besökt skolorna. Erkänt goda resultat. Begär prospekt! Begär prospekt!

Aadr.: Praktiska skolan, Karlskoga.

JOH. LINDFOLM.

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Resenotiser från kvinnliga arbetsområden. Af *Naima Sahlbom*.

En semesterfråga. Af *Amå*.

Gift kvinnas myndighet.

Ett brännande socialt spörsmål. Af *Elsa Ek*.

Alice Zimmerns bok om rösträttsrörelsen.

Insänd litteratur.

Från allmänheten. Upprop.

Notiser.

Föreningsmeddelanden.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt eller bokhandel.